

Jarosław Zieliński, Sekretarz Stanu Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych i Administracji 02-591 Warszawa ul.
Stefana Batorego 5

Warszawa, 2017-11-21

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
KANCELARIA SEJMU

BMP-0713-3-186/2017

Odpowiedź na interpelację nr 16572

Odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na interpelację nr 16572

W załączeniu uprzejmie przesyłam odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na interpelację numer 16572 Posła na Sejm RP Pana Arkadiusza Marchewki w sprawie przeciwdziałania cyberprzemocy.

Załączniki:

1. ODP_INT16572.DOC

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć
oprogramowania do weryfikacji podpisu Data złożenia podpisu:

2017-12-13T10:35:06Z

Podpis elektroniczny

Pan

Marek Kuchciński

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację numer 16572 Posła na Sejm RP Pana Arkadiusza Marchewki w sprawie *przeciwdziałania cyberprzemocy*, uprzejmie przekazuję informacje pozostające w zakresie właściwości Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Odnosząc się do zagadnień poruszonych przez Pana Posła na wstępie należy zauważyć, że kwestie dotyczące zapobiegania oraz przeciwdziałania cyberprzemocy pozostają w stałym zainteresowaniu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA).

Jednocześnie podkreślenia wymaga, że choć w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137, z późn. zm.), jak również w innych pozakodeksowych przepisach karnych, nie zawarto definicji cyberprzemocy, to MSWiA podejmuje liczne działania mające na celu zapobieganie temu zjawisku.

Należy zauważyć, że zgodnie ze „Strategią Sprawne Państwo 2020” w MSWiA opracowano „Program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2016 i 2017”, zwany dalej „Programem”, w ramach którego są realizowane projekty na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego. W zaplanowanym na lata 2016 i 2017 Programie przyjęto jako cel główny *wspieranie działań na rzecz bezpieczeństwa społeczności lokalnych* oraz przewidziano działania szczegółowe, obejmujące m.in. zadania o charakterze profilaktyczno-prewencyjnym z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu. Planowane środki finansowe Programu, tj. 3 mln zł w 2016 roku oraz 5 mln zł w 2017 roku, są przeznaczane na dofinansowanie ww. zadań obejmujących lokalne projekty realizowane w trzech celach szczegółowych Programu: bezpieczeństwo w miejscach publicznych ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia lokalnych systemów bezpieczeństwa, przeciwdziałanie zjawiskom patologii oraz ochrona dzieci i młodzieży, a także edukacja dla bezpieczeństwa.

Wojewodowie w ramach procedury wyboru projektów do dofinansowania wskazują najlepsze projekty realizowane następnie przez jednostki samorządu terytorialnego lub organizacje pozarządowe. W 2016 roku w ramach naboru projektów lokalnych do dofinansowania wojewodowie przekazali do MSWiA 141 propozycji jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych, z czego po weryfikacji i ocenie eksperckiej Międzyresortowy Zespół do spraw „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2016 i 2017” zarekomendował Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji udzielenie dofinansowania dla 52 najlepszych inicjatyw

profilaktyczno-prewencyjnych. Przykładowe projekty, które objęły działania m.in. dotyczące bezpieczeństwa w Internecie przedstawiono poniżej:

- „*Edukacja dla bezpieczeństwa/Ja i ludzki świat wokół mnie*” - szkolna telewizja w służbie edukacji dla bezpieczeństwa w Bolesławcu - projekt był ostatnim etapem budowania innowacyjnego programu wychowawczo-profilaktycznego „*Ja i ludzki świat wokół mnie*”, w którym główny nacisk położono na edukację nauczycieli, uczniów i rodziców w zakresie zagrożeń cyberświata i uzależnień oraz edukację rówieśniczą;
- „*Powiat Tucholski zagrożenia w sieci widzi, na nie reaguje, przeciwdziała i społeczeństwo edukuje*” - projekt rozpoczął się od III Powiatowej Interdyscyplinarnej Konferencji, pn. „*Widzimy, reagujemy, przeciwdziałamy - cyberprzestępczość oraz funkcjonowanie numeru alarmowego 112*”, podczas której prelegenci przeprowadzili wykłady i warsztaty dotyczące m.in. cyberprzestępczości;
- „*Przeciwdziałanie zjawiskom patologii oraz ochrona dzieci i młodzieży*” - w ramach projektu został poprowadzony warsztat pt. *Bezpieczeństwo w sieci - „Zagrożenia wynikające z korzystania z Facebooka”*;
- „*Bezpieczne drogi do szkół w Gminie Wiązowna*” - w ramach projektu odbyły się prelekcje, pogadanki dla dzieci i młodzieży szkół w gminie Wiązowna dotyczące m.in. cyberprzemocy oraz świadomego i odpowiedzialnego korzystania z komputera;
- „*Edukacja na rzecz bezpieczeństwa w Gminie Przeworsk*” - projekt poświęcony m.in. zwiększaniu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w cyberprzestrzeni;
- „*Rodzina wolna od przemocy - Miasto Ełk skutecznie przeciw przemocy*” - celem projektu było podwyższenie poziomu wiedzy uczestników m.in. w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni, szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz przemocy rówieśniczej;
- „*Gostyńskie obserwatorium zagrożeń dzieci i młodzieży*” - w ramach projektu został przeprowadzony konkurs na najlepszy spot dotyczący przeciwdziałania cyberprzemocy.

Natomiast w 2017 roku wojewodowie przekazali do MSWiA 231 lokalnych projektów profilaktycznych. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji zaakceptował dofinansowanie dla 99 zgłoszonych projektów, których działania dotyczą m.in. bezpiecznego korzystania z Internetu. Na szczeblu lokalnym realizują je samorządy i organizacje pozarządowe. Ponadto Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji zdecydował o utworzeniu dodatkowej kategorii tzw. *celu priorytetu - Przeciwdziałanie hejtowi i mowie nienawiści*. Poniżej przedstawiono projekty realizowane w 2017 roku w ramach *Programu*, a odnoszące się do działań z omawianego obszaru:

- „*Bezpieczeństwo dzieci, młodzieży i seniorów oraz lokalnej społeczności w powiecie świdwińskim*” - projekt obejmuje przeprowadzenie działań z dziećmi i młodzieżą dotyczących zagrożeń związanych z narkotykami, używkami, dopalaczami oraz alkoholem, jak również zagrożeń internetowych;
- „*Miasto Ełk - Razem dla bezpieczeństwa*” - projekt obejmuje działania promocyjne, które zwiększają świadomość na temat zagrożeń związanych z korzystaniem z nowych technologii, w tym Internetu;
- „*Razem bezpieczniej na terenie powiatu nizańskiego*” - projekt obejmuje przeprowadzenie kompleksowych warsztatów w zakresie profilaktyki uzależnień i zasad bezpieczeństwa dzieci w cyberprzestrzeni;
- „*Akademia Bezpieczeństwa w Gminie Wieruszów*” - projekt obejmuje działania edukacyjne dla dzieci i młodzieży oraz seniorów dotyczące m.in. bezpieczeństwa w przestrzeni wirtualnej;

- „AKADEMIA BEZPIECZEŃSTWA - edukacja dla bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i seniorów w Kielcach” - profilaktyka zagrożeń dzieci i młodzieży poprzez edukację i wzrost umiejętności w zakresie identyfikacji i zapobiegania zagrożeniom m.in. w cyberprzestrzeni;
- „Bezpieczny Powiat Limanowski” - projekt ma na celu edukację dla bezpieczeństwa dzieci i młodzieży m.in. w zakresie ruchu drogowego, szkodliwości substancji psychoaktywnych i zagrożeń w cyberprzestrzeni;
- „Edukacja szansą na redukcję zagrożeń w powiecie garwolińskim” - projekt obejmuje m.in. cykl szkoleń edukacyjno-profilaktycznych na temat przeciwdziałania zachowaniom przemocowym oraz używania substancji psychoaktywnych, a także bezpieczeństwa w Internecie;
- „Edukacja dla bezpieczeństwa mieszkańców powiatu sanockiego” - projekt obejmuje m.in. przeprowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych dla rodziców, nauczycieli oraz młodzieży na temat szkodliwości używania substancji psychoaktywnych, cyberprzemocy i przemocy rówieśniczej;
- „Razem bezpieczniej - na drodze, w Internecie i na wakacjach” - projekt obejmuje działania profilaktyczno-informacyjne adresowane do uczniów, rodziców oraz seniorów, m.in. zajęcia edukacyjne, warsztaty, szkolenia profilaktyczne, dotyczące zasad bezpiecznego postępowania w różnych sytuacjach, w tym np. związanych z korzystaniem z Internetu;
- „Żyję w realu, a nie na portalu” - działania w zakresie umiejętności radzenia sobie ze zjawiskiem nękania i mowy nienawiści skierowane do dzieci i dorosłych;
- „Uczeń, rodzic, nauczyciel. Razem dla bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w gminie Łęka Opatowska” - projekt obejmuje szkolenia dla uczniów, nauczycieli i rodziców w zakresie tematyki związanej ze stosowaniem narkotyków i używek, zagrożeń w sieci oraz hejtu;
- „Twórczo i sportowo przeciwko nałogom” - w ramach projektu są prowadzone m.in. warsztaty „W sieci bezpiecznie”;
- „Razem bez hejtu” - projekt ma na celu ograniczenie patologii i aspołecznych zachowań poprzez edukację i zwiększenie świadomości społeczności szkolnej ze szkół podstawowych na temat mowy nienawiści w Internecie;
- „Dzieci i młodzież z Gminy Olesno wspólnie przeciwko mowie nienawiści” - w ramach projektu zaplanowano m.in. przeprowadzenie warsztatów z psychologiem na temat dostępności Internetu dla dzieci i młodzieży, przeprowadzenie w gimnazjach kursu pt. „Nienawiści - mówimy nie”, organizowanie w szkołach „Dnia Dobrego Słowa”, przeprowadzenie Gminnych Konfrontacji Teatralnych pod hasłem „Słowa też ranią”;
- „NIE dla hejtu w Sieradzu” - działania edukacyjne, kampanie medialne i promocyjne mające na celu wzrost świadomości o zagrożeniach wynikających z cyberprzemocy, hejtu i mowy nienawiści wśród uczniów szkół podstawowych;
- „Surfer nie hejter” - projekt zakładający przeciwdziałanie internetowemu hejtowi i mowie nienawiści w powiecie ropczycko-sędziszowskim m.in. poprzez prowadzone warsztaty dotyczące integracji i komunikacji w świecie realnym i wirtualnym, konsekwencji wynikających z niestosowania NETYKIETY, czy przewidywania skutków swoich zachowań i komunikatów umieszczanych w sieci;
- „Powiat Zambrowski zapobiega uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży” - projekt realizuje kompleksowe działania w zakresie wzrostu poziomu bezpieczeństwa oraz zapobiegające

uzależnieniu wśród dzieci i młodzieży w powiecie i obejmuje m.in. zagadnienia dotyczące cyberprzemocy oraz mowy nienawiści w sieci.

Warto również nadmienić, że MSWiA w ramach współpracy międzynarodowej na poziomie Unii Europejskiej koordynuje udział Polski w Europejskiej Sieci Zapobiegania Przeszeczności (EUCPN). Dorobek państw członkowskich EUCPN jest szczególnie przydatny dla podmiotów zajmujących się działaniami profilaktycznymi, w szczególności właściwych organów administracji rządowej, organów ścigania, władz lokalnych oraz wyspecjalizowanych stowarzyszeń i organizacji.

EUCPN organizuje co roku konkurs na Europejską Nagrodę w Dziedzinie Zapobiegania Przeszeczności (ECPA) oraz Konferencję Dobrych Praktyk. MSWiA przeprowadza eliminacje krajowe do konkursu i wybiera najlepszy projekt, który reprezentuje Polskę, jako krajowy kandydat do nagrody. Tegorocznym tematem konkursu jest *„Cyberbezpieczeństwo społeczności lokalnych ze szczególnym uwzględnieniem zapobiegania wykorzystywaniu dzieci w sieci”*. Spośród 5 zgłoszonych projektów największą liczbę punktów otrzymał projekt: *„Cyberdżungla”* KMP w Szczecinie, skierowany do najmłodszych użytkowników Internetu, ich opiekunów oraz osób uczestniczących w procesie edukacji i kształtowania postaw. Celem projektu jest poprawa bezpieczeństwa użytkowników Internetu poprzez zwiększenie świadomości dotyczącej zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu przez dzieci i młodzież, uaktywnienie kontroli rodzicielskiej nad dziećmi korzystającymi z Internetu, a także wypracowanie mechanizmów pozwalających na wspólne z niego korzystanie przez dzieci i ich opiekunów. Zwycięzca tegorocznej edycji konkursu zostanie ogłoszony podczas Konferencji Dobrych Praktyk EUCPN, która odbędzie się pod koniec 2017 roku w Estonii.

Jednocześnie członkowie Komisji konkursowej wskazali dwa dodatkowe projekty do przedstawienia podczas konferencji: *„Na tacy poDane”* Urzędu Miasta Olsztyn oraz *„Cyberprzemocowy falochron”* Urzędu Miasta w Gołdapi. Podczas Konferencji Dobrych Praktyk zgłoszone projekty zostaną zaprezentowane wszystkim przedstawicielom krajów członkowskich EUCPN i udostępnione jako rekomendowane polskie rozwiązania dotyczące przeciwdziałania cyberprzeszeczności.

Pragnę również poinformować, że zagadnienie dotyczące zagrożeń związanych z funkcjonowaniem w cyberprzestrzeni zostało zaakcentowane w opracowanym wspólnie przez MSWiA i Policję *„Kalendarzu profilaktycznym”*, który stanowi główne narzędzie zainicjowanej w 2017 roku akcji pn. *„Kręci mnie bezpieczeństwo przez cały rok szkolny”*. Celem tego przedsięwzięcia jest kształtowanie i propagowanie pozytywnych postaw młodych ludzi w zakresie bezpieczeństwa poprzez systematyczne prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych, w tym także w zakresie zacieśniania współpracy Policji z placówkami oświatowymi. W zaprojektowanym kalendarzu, który został przekazany do wszystkich szkół podstawowych, w sposób szczególny zostały wyeksponowane m.in. daty określające zagadnienia z obszaru bezpieczeństwa, np. *Dzień Bezpiecznego Internetu*. Integralną częścią kalendarza jest strona internetowa skierowana do nauczycieli, pedagogów oraz policjantów, prowadzących zajęcia profilaktyczne w placówkach oświatowych, zawierająca treści pomocne w trakcie prowadzenia spotkań czy warsztatów z młodzieżą.

Komenda Główna Policji (KGP) na bieżąco koordynuje działania komórek do walki z cyberprzeszecznością komend wojewódzkich Policji (KWP) oraz Komendy Stołecznej Policji (KSP) w zakresie zagrożeń przestępczymi w sieci Internet, ich zwalczania oraz współdziałania jednostek organizacyjnych Policji z krajowymi i zagranicznymi organami i podmiotami pozapolicyjnymi.

W tym miejscu należy wskazać, na podstawie informacji przekazanych przez KGP, że w kwietniu

2015 roku w KGP powstała i została wdrożona *Koncepcja Działań Policji w Zakresie Profilaktyki Społecznej na lata 2015-2018*, która wyznacza kierunki działalności oraz sposoby realizacji działań profilaktycznych, mających na celu ograniczanie patologicznych zjawisk wśród dzieci, młodzieży i dorosłych oraz określa obszary dla profilaktyki społecznej. Jednym z nich są działania dotyczące ograniczania przestępstw w cyberprzestrzeni („Obszar 3: cyberzagrożenia”), które zostały zdiagnozowane jako priorytetowe dla przyjęcia kreatywnych, zorganizowanych międzyinstytucjonalnie perspektyw profilaktyki społecznej, rekomendowanych na obszarze całego kraju.

Na podstawie ww. *Koncepcji* KGP, a także poszczególne KWP/KSP podejmują szereg działań edukacyjnych i informacyjnych poświęconych popularyzacji idei bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w Internecie, w tym także w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych wśród dzieci i młodzieży oraz rodziców, opiekunów i nauczycieli, co bezpośrednio przekłada się na ograniczenie podejmowania niebezpiecznych zachowań w cyberprzestrzeni.

Jednostki organizacyjne Policji na terenie całego kraju opracowują oraz realizują programy profilaktyczne, w ramach których omawiana jest tematyka cyberprzestępczości, np. KWP w Katowicach: „Świat wokół nas - Zagrożenia”, KWP w Opolu: „Bezpieczne dziś - bezpieczne jutro”, KWP w Krakowie: „Enter - Bezpieczny Internet”, „Bezpieczeństwo dziecka w Sieci”, „Zagrożenia w Sieci - profilaktyka, reagowanie”, KWP w Rzeszowie: „Przyjazna Cyberprzestrzeń”, „Bezpiecznie w Internecie”, „Reaguję - Bezpieczniej się czuję”, KWP w Lublinie: „Bezpieczne Gimnazjum”, KWP w Białymstoku: „Uwaga zagrożenie”, KWP w Gorzowie Wielkopolskim: „Bezpieczne Gimnazjum”, „Lupo”.

Z poważaniem

MINISTER

SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

z up. Jarosław Zieliński

Sekretarz Stanu

Otrzymuje:

Sekretariat Prezesa Rady Ministrów w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.